

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 951. Ecclesia num consecranda ante constitutam & collatam ei dotem competentem, & quænam illa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

ces Principi debita pro ejusdem sustentatione vel pro communi utilitate reipublice procuranda, vel malo ejusdem avertendo. Unde etiam lex imponens & precipiens istiusmodi exactiones non est lex pure pœnalis (qualis lex aliàs juxta communem non obligat in conscientia) sed lex pœnalis mixta, nimirum obligans sub culpa simul; cum pœna adjecta legi, non tollat seu impediatur, si quam habet obligationem ad culpam, uti patet in lege vetante, furtum, homicidium &c. sed neque præsumendum intentionem principum imponentium vectigalia justa ad decentem sui sustentationem vel pro bono communi, quod alià viâ obtineri nequit, non esse

obligare sub culpa, dum ad hoc præcipiendum dirigitur à lege divina & naturali; talem enim rationabilem præsumptionem generare non potest consuetudo, quâ passim pro merè pœnali habentur impositiones tributorum, & sine scrupulo violentur. Quàm diu contrarium fit à timentibus Deum exactè ea solventibus, dum sciunt se ad sustentandum principem malumque commune avertendum obligari, contra quos in præjudicium communitatis adduci non debent pro exemplo facta aliorum. De tributis impostis Ecclesiasticis à Principibus laicis, uti & de gabellis. vide Delb. *de immunit. in indice*, & dicitur à nobis infra.

TITULUS XL.

De consecratione Ecclesie vel altaris.

CAPUT I.

De consecratione Ecclesie, Cæmeterii, Altaris & Calicis.

Quest. 949. Quid veniat hic nomine Ecclesia, & qualiter distinguatur à Basilica?

Resp. Ad primum: Tametsi spectato Etymo nominis *Ecclesia* significet Christianorum Catholicorum cætum seu congregationem, *can. 7. dist. 1. de consecrat.* in sensu tamen *hujus tit.* & juxta *can. 8. & 17. dist. cit.* significat ædem sacram, in qua fideles ad audiendum verbum Dei & percipiendâ sacramenta congregantur.

2. Resp. Ad secundum: Tametsi spectando nominis etymon aliqui cum Barb. *jur. Eccl. l. 2. c. 1. n. 10.* & Fagn. *in cit. c. 7. n. 4.* Basilicas vocent eas tantùm Ecclesias, quæ à regibus summisque Principibus extructæ, dotatæ, ut plerumque sunt Patriarchales, metropolitanæ, Cathedrales. Dum tamen hujus aut alterius differentie fundamentum in jure communi requiratur ab aliis communiter promiscuè ferè & pro Synonymicis accipiuntur Basilicæ aliæque Ecclesiæ, cui acceptationi ipsa jura suffragantur ut constat ex *can. omnes Basilica. 16. q. 7. can. non oportet. dist. 42. & c. fin. de Eccles. adif.*

Quest. 950. Quid sit consecratio Ecclesie, & qua inter hanc & benedictionem Ecclesie distinctio.

Resp. Consecratio Ecclesie est ejusdem dicatio seu dedicatio ad cultum divinum speciali ritu à legitimo ministro facta ad hoc, ut populus Christianus opera religionis in ea rite exercet. Reiffenst. *h. t. n. 1.* cum communi. Qualis etsi suo modo dici quoque posset ejusdem benedictio, inter hanc tamen & illam hæc est præcipua differentia; quòd consecratio inhaereat parietibus, sive illorum interiori cruxta, quæ sacro oleo linitur appictisque crucibus signatur: benedictio verò inhaereat solo

seu pavimento, quod aspergitur aqua benedicta, juxta *Pontif. Rom. tit. de benedict. & consecrat. Eccles.* unde etiam parietibus corruentibus aut etiam solummodò interiùs decrustatis amittitur Ecclesie consecratio. *can. Ecclesiis. 19. dist. 1.* non tamen benedictio. De quo plura in sequentibus ex professo.

Quest. 951. Ecclesia num consecranda ante constitutam & collatam ei dotem competentem; & quænam illa?

Resp. Ad primum: Ecclesia fundanda seu ædificanda non est, nisi priùs competens dos assignata, & si id factum non est, adhuc consecrari licitè non potest, nisi ei de dote provifum fuerit, ita ut ad hæc deinceps fundator, vel qui fecit eam consecrari, ex debito vel quasi contractu teneantur non secus ac juxta *c. 16. de præbend.* qui aliquem SS. Ordinibus curavit initiari, obligatur ei providere de titulo sustentationis. Pro ut hæc habentur *c. 8. h. t. can. nemo. 9. de consec. dist. 1. can. 1. caus. 1. q. 2.* Auth. de SS. Eccles. *§. si quis autem. collat. 9.* ac proinde conceditur contra eum condictio ex *cit. c. 8.* vi cujus ad id etiam laicus fundator à iudice Ecclesiastico compelli possit ut Host. Abb. *Pirh. ll. mox. citandis.* ubi verò id non potest fundator, vel qui eam consecrari fecit, tenetur ad id Episcopus consecrans vel ex bonis Ecclesie suæ, si sine gravi hujus læsione id fieri possit. Arg. *c. Apostolica. de donat.* vel ex patrimonio suo, ut cum Host. *in cit. c. 8. v. tanquam ex debito.* & Abb. *ibid. num. 2. & 3.* limitatur tamen responsio in Ecclesiis mendicantium & Ecclesiis ædificatis in monasterio habente sufficientes redditus. Sylv. *v. Ecclesia 2. q. 2.* Azor. *p. 2. l. 9. c. 3. q. 7. in fine.* Pirh. *loc. cit. in fine.* Reiffenst. *h. t. num. 6.* & DD. communiter, *inc. 1. de censib.*

SS ff 3

2. Resp.

2. Resp. Ad secundum: Dos competens censetur ea, quæ sufficit pro luminaribus *c. 1. caus. 1. g. 2.* & ad honestam sustentationem presbyteri seu parochi cum uno Clerico ministro si parochialis est, aut capella *c. nemo. dist. 1. de consecr. juncta Gl. v. custodum.* & si fuerit Ecclesia collegiata, juxta numerum Clericorum & ministrorum in ea instituendorum & qualitatem collegii *cit. c. caus. 1. n. 2.* habitâ ratione decimarum, oblationum aliarumque obventionum ministris Ecclesiæ de jure competentium. Non tamen ab initio dos tanta requiritur, quæ etiam sufficiat ad hospitalitatem exercendam & jura Episcopalia solvenda, utpote ad quæ præstanda Ecclesia impotens non tenetur, nisi ad pinguiorem fortunam pervenerit. ita Sylv. Azor. Pirh. Reiffenst. *h. cit. Arg. c. cum dilectus. de consuetud.*

Quest. 952. An & qualiter Ecclesia destructa seu execrata, vel etiam amplificata de novo consecranda sit.

1. Resp. Primò: Ecclesiam consecratam tunc censeri execratam seu amisisse consecrationem, ut nova consecratione egeat, non tantum quando totum illius ædificium, id est, quò ad tectum & parietes aut majorem horum partem simul, sive fortitudo, sive consulto collapsum exutum aut dirutum est. Idque, etiam si ex iisdem lapidibus sit reædificata, quia tunc nec physicè nec moraliter est eadem Ecclesia, quæ erat antea, ita Abb. in *c. proposuisti h. t. num. 8.* Sylv. *V. Consecratio. 2. g. 4.* Azor. *p. 2. c. 4. g. 5.* Barbof. *de off. & pot. Episc. allegat. 27. n. 13.* Delb. *de immunit. Eccl. c. 2. Du. 2. f. 14. n. 1.* Pirh. *n. 9.* & alii communiter, pro ut sumitur ex *c. de fabrica. dist. 1. de consecrat. V. innovata.* Verùm etiam amisisse consecrationem & iterato consecrandam; dum parietes illius interiores extoto vel majore eorum parte etiam citra eorum ruinam exusti, devastati, abradi; quia, ut dictum, consecratio consistit in interiore superficie parietum Chrismate illita & Crucibus depicta. Abb. *l. c. n. 7.* Sylv. Azor. *l. c.* Pirh. *n. 8.* Delb. *l. c. n. 9.* Secus tamen est, seu non censetur execrata, si alia opera lignea, etiam totum tectum Ecclesiæ, conflagraverunt, aut aliâ causâ diruta. AA. iidem. Uti etiam juxta probabiliorem contra Innoc. in *rub. h. t. n. 1.* Host. *ibidem.* Abb. *l. c. n. 8.* (quorum sententiam probabilem censet Delb. *l. c. n. 18.* saltem quando ex intentione omnes vel penè omnes parietes reparandi, unus post alium intermisso missæ sacrificio, quasi continuatis operis unus post alium dejecit & reparatur, tenent Sylv. *l. c.* Azor. *l. c. g. 6.* Barbof. *l. c. n. 19.* & *inc. 6. h. t. n. 3.* Pirh. *n. 9.* Reiffenst. *n. 12.* Engels. *h. t. n. 2.* Delb. *l. c. n. 19.* & 20. Suar. *p. 3. d. 81. f. 3. cas. 6.* Laym. *l. 5. tr. 5. c. 5. n. 16.* Wiefn. *h. t. n. 24.* & alii cum Gl. in *c. proposuisti. h. t. V. reconciliari.* Ecclesia non eget nova consecratione, quando non simul, sed per partes minores paulatim deficit, ita successivè, etiam, ut nulla pars ex priore ædificio superlit, modo partes illæ collapsæ statim restaurentur ex ea ratione, quod in eo casu Ecclesia per partes illas minores continuò restauratas semper censetur eadem non tantum moraliter & per fictionem aliquam, sed etiam juxta veritatem rei, sicut non solum secundum canones & jura, sed etiam secundum veritatem navis, quæ per partes reparatur, est eadem, quæ fuit ante *l. 24. ff. de legat. 1.* sicut eadem est civitas, cujus civibus successivè mortuis alii paulatim substituti per *l. propo-*

nebatur ff. de judic. Idem homo etiam, quò ad Corpus, cujus partes aliquibus quotidie calore nativo absumptis novæ generantur. Idem manet oleum consecratum, cui paulatim deficienti modicum quid olei non consecrati affunditur, consecratione extendente se ad oleum non consecratum affusum, dum sacrum veluti dignius trahat ad se non sacrum *c. quod in dubiis in fine. h. t.* Idem est seu non amittitur consecratio, si decrustatio parietum non fiat simul aut uno die, sed per diem aut hebdomadarum spatium. Delb. *l. c. n. 10.* qui etiam *n. 12.* cum Vasq. *3. p. d. 233. c. 4. n. 34.* ait, multò minùs amitti consecrationem ob solam dealbationem interioris superficie; cum sic crusta, in qua fit consecratio, permaneat, opus tamen esse in hoc casu aliqua reconciliatione aspergendo nimirum partibus illis mox à reparatione aquam benedictam censent aliqui cum Barb. *l. c.* Arg. *cit. can. de fabrica. de consecrat. dist. 1.* quod etsi nullo jure expressum habeatur, esse tamen tutius & magis pium tradunt Host. in *c. proposuisti. h. t.* & Sylv. *V. consecratio 2. g. 2. in fine.* apud Pirh. *cit. n. 9. in fine.*

2. Resp. Secundò. Idem est de Ecclesia consecrata ex post amplificata sive in latitudine sive in longitudine aut etiam amplitudine, ut ea non egeat nova consecratione, si pars addita sit minor veteri remanente, secus si sit eâ major. Delb. *l. c. n. 16.* Azor. *l. c. g. 6.* Barbof. *l. c.* Alleg. *27. n. 19.* Engels. *h. t. n. 2.* Reiffenst. *n. 14.* Arg. *cit. c. de fabrica.* & exemplo olei sacri vel aquæ benedictæ, cui affunditur pars minor olei vel aquæ non benedictæ.

Quest. 953. Consecratio Ecclesiæ an & quando iteranda?

Resp. Ecclesiæ (idem est de altari) consecrationem, ubi de ea facta & per execrationem illius non amissa constat, non esse iterandam, sumitur ex *can. Ecclesiis. 19. dist. 1. de consecrat. & can. de fabrica.* & pro communi quasi regula habent Gl. in *cit. c. V. parietibus.* Sylv. *c. consecrat. 2. g. 4.* Barb. *cit. Alleg. 27. num. 12.* aliisque. Ubi tamen constat consecratam quidem, sed non rite nimirum non adhibitâ formâ præscriptâ ordinationibus Ecclesiasticis, de novo consecrandam; cum defectus formæ actum annullat, & aliquid non fieri & non rite fieri sint paria. Idem est, seu Ecclesia consecranda est, ut Masc. *de prob. concl. 413. & 683. à n. 1.* Barb. *l. c. à n. 5.* Wiefn. *h. t. n. 18.* Si ignoretur, quòd unquam consecrata fuerit, vel etiam de eo dubitetur; cum facta, quale quid est consecratio, non præsumantur; imò præsumantur non facta, eò quòd adhibitâ conveniente inquisitione desuper nihil appareat, neque ex libris antiquis, neque ex instrumentis Ecclesiæ, aut literis incriptis tabulis marmoreis vel aeneis, neque ex communi existimatione aut fama, testimoniove depositione aliisve indicis, ex quibus aliàs, etiam ex testimonio, unius solius fide digni sufficienter probari possunt ea, in quibus non agitur de damno seu præjudicio tertii, ut Mascard. *de probat. in proem. g. 14. n. 14.* Farinac. *pr. crim. g. 63. n. 26.* Reiffenst. *h. t. n. 10.* Arg. *can. 110. de consecr. dist. 4.* ubi unus testis ad probandum Baptismum esse collatum sufficit in dubio.

Quest. 954. à quo consecranda vel benedicenda Ecclesia?

1. Resp. primò: Consecrari non potest nisi ab Episcopo. *c. nemo. & c. nullus. de consecrat. dist. 1.* & quidem non nisi ab Episcopo proprio illius diocesis,